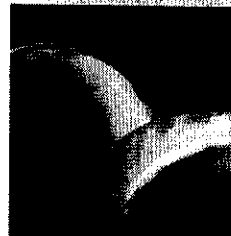
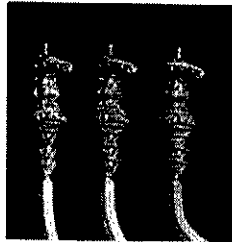

INSTITUTE
FOR
JEWISH
CONTINUITY

OPPORTUNITIES FOR LIFE-LONG LEARNING

7504 SEVEN MILE LANE · BALTIMORE, MD 21208

410-415-3755 · INFO@GOIJC.ORG · WWW.GOIJC.ORG

Ethics & Ethos: Timeless Lessons from the Weekly Parsha

Parshas Chayei Sara

Rabbi Shmuel Silber

November 7th, 2012

THIS COURSE IS DEDICATED IN MEMORY OF:

אסתר חיה ז"ל בת צבי ופרומה עלקא פייגא בת מאיר ופשא לאה ז"ל נח בן אברהם ופייגא ז"ל
תהא נשמתם צרוורת בצרור החיים

MAY THEIR SOULS BE BOUND IN THE EVERLASTING BOND OF LIFE

1. בראשית פרק כד

א וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיְהִי בְרַךְ אֶת־אַבְרָהָם כִּלְכֵּל: כ וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־עַבְדּוֹ זָקֵן בֵּיתוֹ הַמִּשְׁלַל בְּכָל־אֲשֶׁר־לוֹ שֵׁים־נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי: ג וְאֲשַׁבְּעֶיךָ בַּיהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְאֱלֹהֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה לְבְנֵי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אֲנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ: ד כִּי אֶל־אֶרֶצִי וְאֶל־מִוְלַדְתִּי תֵלֵךְ וְלִקַּחְתָּ אִשָּׁה לְבְנִי לְיִצְחָק:

2. And 1. And Abraham was old, advanced in days, and the Lord had blessed Abraham with everything. Abraham said to his servant, the elder of his house, who ruled over all that was his, "Please place your hand under my thigh. 3. And I will adjure you by the Lord, the God of the heaven and the God of the earth, that you will not take a wife for my son from the daughters of the Canaanites, in whose midst I dwell. 4. But you shall go to my land and to my birthplace, and you shall take a wife for my son, for Isaac."

2. העמק דבר בראשית פרק כד פסוק א

ⓑ

וה' ברך את אברהם בכל. עוד טעם על שלא הלך בעצמו, משום שהיו עסקיו עם כל אדם, זה בא ושאל בעניני אמונה חוה להתפלל עליו, וכדאי בצ"צ [ט"ו ז'] שמרגליות הי' חלוי' נזארו של א"א ב', והכונה הוא חפלתו וזכרתו, וכיב"ו היו הרבה ענינים מוטלים עליו, ומשום זה לא היה יכול ללכת ממקומו (א). והנה הודיע הכתוב ג"כ צוה לדקת אברהם לפני הענין, ללמדנו שהיו הכל באין לפניו ודאג לטובת רבים, לכן היה מוכרח להעמיס לקחת אשה לבנו על עבדו: (ב) א"א

Ⓐ

כד (א) ואברהם זקן. הקדים הכתוב להודיע לפני הענין המסופר בפרשה זו שאברהם היה זקן בא צימים, מזוהר שהוא נוגע להענין, כי לולא זה לא היה מצוה לעבדו אלא הוא בעצמו היה מזדרז למצוה רבה זו ליתן אשה ליצחק, שבוה חלוי כל ההכלית להזניח ממנו אומה הנבחרת שהנטיחו הקצ"ה, אבל משום שהיה זקן בא בימים. היינו שהיה מחשב כמה ימים עוד יחיה, על כן היה חושש אולי ימות בדרך רב כזה. אמנם נלי זה הטעם היה ראוי לילך בעצמו לארץ נהרים,

3. ר' חיים פלטיאל בראשית פרק כד פסוק ד

(ד) כי (אם) אל ארצי ואל מולדתי. תימ' מה ראה במשפחתו והלא היו כולם עובדי ע"ז?

R. Haym Paltiel b"r Jacob was born c. 1240 and lived in Felaise, France, relocating to Magdebourg, Germany.

Approach #1:

4. רד"ק בראשית פרק כד פסוק ד

ואל מולדתי – העיר שנולדתי והיא אור כשדים; ר"ל כי שם ימצא משפחתו, ועל רבקה רמז לו כי הוגד לו שנולדה. ובב"ר א"ר יצחק. כי אל ארצי היינו דאמרי אינשי חטיין דקרתך זונין מנהוץ זרע:

Approach #2:

5. חזקוני בראשית פרק כד פסוק ד

(ד) אל ארצי חרן. ואל מולדתי אור כשדים איני רוצה שתירש שום נכרית את נכסיו.

Approach #3:

6. ר' חיים פלטיאל בראשית פרק כד פסוק ד

(ד) כי (אם) אל ארצי ואל מולדתי ... וי"ל דהיה יודע שאם הייתה מקרבת אצלו הייתה למידה יראת שמים.

7. Rabbi Samson Raphael Hirsch: Genesis Chapter 24 Verse 4

mean, we would have

V. 4. **לְבַנִּי לְיִצְחָק**, two considerations are to guide Eliezer. In the first place **לְבַנִּי**, that she is worthy to be the wife of my son, that one can feel justified in the hope that she will become my daughter even as he is my son. This would be the general consideration of her character. But two people can be of the most excellent character, and still not be suitable for each other. Hence, further, **לְיִצְחָק**, that she also fits in with Isaac's personality. When Abraham rejected the daughters of Canaan, and wished for a girl from Aram for his son, we must remember that in Aram too, the people were idolators. So that his reason must have been, not the idolatry of Canaan but only the general moral degeneracy of the land. Idolatry is primarily an error of the mind, an intellectual error, which can be corrected and cured. But moral degeneration gets a grip on the whole nature of a person, on the whole depth of his feelings and thoughts, and there, even an Abraham could not hope to find a modest, morally pure, innocent girl for his son, who would bring with her the nobility of fine feelings and morals, as a pearl for his home.

Perhaps the **לְבַנִּי לְיִצְחָק** might correspond to **אֶרְצִי וְלִמְוֹלַדְתִּי**. **אֶרְצִי** gives, as already remarked above on Ch. XII,1, the general tendencies, and **מִיְוֹלַדְתִּי**, the birthplace, the narrower, more special stamp of the family.

Approach #4:

8. בראשית פרק כג

ג וְיָקָם אֲבֹרָהִם מֵעַל פְּנֵי מֵתוֹ וַיְדַבֵּר אֶל־בְּנֵי־חֵת לֵאמֹר: ד גֵּר־וְתוֹשֵׁב אֲנֹכִי עִמָּכֶם תָּנוּ לִי אֲחֻזַּת־קֶבֶר עִמָּכֶם וְאֶקְבְּרָה מֵתִי מִלִּפְנֵי:

3. And Abraham arose from before his dead, and he spoke to the sons of Heth, saying, 4. "I am a stranger and an inhabitant with you. Give me burial property with you, so that I may bury my dead from before me."

9. ויקרא פרק כה

ו וְהִיְתָה שִׁבַּת הָאָרֶץ לָכֶם לֶאֱכֹלָה לָךְ וְלַעֲבָדְךָ וְלַאֲמָתְךָ וְלַשְׂכִּירְךָ וְלַתּוֹשֵׁב הַגֵּרִים עִמָּךְ:

6. And [the produce of] the Sabbath of the land shall be yours to eat for you, for your male and female slaves, and for your hired worker and resident who live with you,

10. בראשית פרק כד

ג וְאֲשַׁפֵּיעַךָ בִּיהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְאֱלֹהֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לִבְנֵי מִכְנֹזֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אֲנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ: ד כִּי אֶל־אֶרְצִי וְאֶל־מְוֹלַדְתִּי תֵלֵךְ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לְבַנִּי לְיִצְחָק:

3. And I will adjure you by the Lord, the God of the heaven and the God of the earth, that you will not take a wife for my son from the daughters of the Canaanites, in whose midst I dwell. 4. But you shall go to my land and to my birthplace, and you shall take a wife for my son, for Isaac."

11. יודוך רעיוני פרשת חיי שרה (דף 19)

(A) בדבריו אלה ניתן לשמוע הד כאוב לציורי הראשון – 'לך לך מארץך וממולדתך ומבית אביך'.²⁵ אברהם, אשר עזב את כור מחצבתו ללא היסוס, מבקש כעת למצוא אשה לבנו רק מבנות ארצו ומולדתו. הוא שנדרש לעזוב לארץ כנען עדין רואה בחרן את מכורתו, ומבקש לגעת בשרשיו ולהפגיש את יצחק עם אשה מבית אביו.

(B) נדמה כי מסכת חייו של אברהם אבינו בטרגדיה יסודה – כל חייו הוא נודד ואינו זוכה לקבוע יתר של קבע בארץ המובטחת. בנושאו עמו את בשורת המונותיאיזם, הוא מצוי במסע תמידי. בכל מקום הוא נותר זר ומנוכר, וכליבו געגוע לבית מולדתו. גם במובן הרחב של המושג 'בית', כפי שטבעו חז"ל: "'ביתו" - זו אשתו,²⁶ לא מגיע אברהם לכדי מיצוי. שרה, המתלווה אליו בנדודיו, לא זכתה מעולם להקים בית יציב ושליו. אפילו את עצם היותה אשת אברהם צריכה הייתה להדחיק בנדודיה, כאשר נצטוותה לומר עליו 'אחי הוא' בכל מקום חדש אליו הגיעו.²⁷ שרה אף אינה זוכה למקום משל עצמה, ומקבלת אחוזה רק במוחה - כאחוזת קבר.

12. יודוך רעיוני פרשת חיי שרה (דף 19)

(A) מציאות זו מעוררת שאלה. מדוע נגזר על ראשון המאמינים לחיות כנע ונד, אשר חש כגר תושב לאורך כל ימי נדודיו? ד

תחושת הביתיות מגנה על האדם מפני האלטרנטיבה הנוראית - עולם של זרות וניכור, אך היא עלולה למנוע פתיחות כלפי האחר. אדם הקשור בעבותות לביתו יתקשה להתאקלם בסביבה חדשה. זהו יתרונו של אברהם, יושב האהלים. בית הוא איתן וקבוע, אך יש בו גם חומות שקשה לחדור בעדן, ואילו האהל הארעי, הפתוח לרווחה, מסביר פנים לעוברים ולשבים.

(B) אברהם אמנם חסר מושב של קבע אך הוא אינו חסר זהות. ידיעת האל והמודעות לזכר המולדת הם מְצַפְנֵו הפנימי של אברהם. יש לו זכרון העבר להאחז בו, ויעוד אלוהי אליו הוא שואף. היכולת להפיץ את בשורת האל מחייבת עצמה פנימית, בד בבד עם פתיחות המקרינה אל החוץ. באברהם מתמזגות שתי התכונות הללו, המאפשרות לו לשאת את בשורת החסד לעולם.

13. Abraham's Journey: Rabbi Yosef Dov HaLevi Soloveitchik

If a man seeks to retain, at an older age, the pleasures, the passions, and the appearance of youth, he will be an unhappy person living a tragic charade. But a person who seeks to live at every age according to the purpose and the mission entrusted to him by God in this world for that particular time of his life, will be a happy and blessed man or woman.

If in his youth he trains himself to appreciate and to do acts of loving-kindness, to value things of the soul, like the study of Torah and the chance to help others, these traits will last him and grant him pleasures of the soul long after his body retreats from its passions and pleasures. And Avraham was the first and greatest teacher of these values that teach a man to grow old graciously, live in such a way that the last of life is indeed that for which the first was made.

..... That is why the Torah stresses that he was *ba bayamim*, "coming on in days". That is to say, Avraham's every new day was a greater blessing than the day before. Avraham did more good, achieved more nobility of deed, thought wiser and more Godly thoughts, with every passing day of his life.